

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w postępowaniu elektronicznym w dniu 17.06.2015r. powód (...) Sp. z o.o. w G. wniósł o zasądzenie od pozwanej A. I. kwoty 1.434,79 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od kwoty 1.363,60 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz odsetkami ustawowymi od kwoty 61,19 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Dodatkowo powód wniósł o zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania. W uzasadnieniu wskazano, że pozwana zaciągnęła pożyczkę w kwocie 1.503,60 zł od powoda prowadzącego działalność w zakresie udzielania pożyczek osobom fizycznym. Pozwana zobowiązała się spłacić pożyczkę w 12 miesięcznych ratach po 125,30 zł każda. Pozwana nie wywiązała się z umowy, nie dokonując spłaty całości pożyczki. W wyniku podjętych działań windykacyjnych powód wyliczył pozwanej w dniu 08.09.2014r. koszty w wysokości 10 zł, kolejne koszty w wysokości 10 zł zostały naliczone w dniu 08.12.2014r. Pozwana dokonała wpłaty łącznie na kwotę 150 zł, która to została zaksięgowana odpowiednio: kwota 140 zł na poczet kapitału, kwota 10 zł została zaksięgowana na poczet kosztów podjętych działań windykacyjnych. Wobec braku spłaty powód 08.12.2014r. złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy pożyczki z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia. Niezapłacona część pożyczki stała się wymagalna z dniem 14.01.2015r. Pomimo wezwania pozwana nie uregulowała w/w należności względem powoda. Powód domagał się naliczenia odsetek maksymalnych od kwoty 1.363,60 zł zgodnie z § 6.1 umowy pożyczki, dodatkowo powód wniósł o zasądzenie odsetek karnych w kwocie 61,19 zł, które zostały naliczone od kapitału od dnia następnego po dniu powstania wierzytelności w stan wymagalności do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu. Ponadto powód domagał się kwoty 10 zł tytułem poniesionych kosztów windykacyjnych. Dalszych odsetek ustawowych liczonych od dnia złożenia pozwu powód dochodził zgodnie z treścią art. 481 k.c.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym w dniu 22.06.2015r. w sprawie o sygn. VI NC-e 1041960/15 Sąd Rejonowy Lublin Zachód w Lublinie uwzględnił żądanie pozwu.

Sprzeciw od powyższego orzeczenia złożyła w dniu 14.07.2015r. pozwana.

Postanowieniem z dnia 11.08.2015r. zapadłym w sprawie o sygn. VI NC-e 1041960/15 Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie działając na podstawie art. 50536 stwierdził utratę przez nakaz zapłaty mocy w całości, po czym przekazał sprawę do rozpoznania do Sądu Rejonowego w Słubicach.

W odpowiedzi na sprzeciw z dnia 09.11.2015r. powód podtrzymał swoje twierdzenia wskazane wcześniej w pozwie z dnia 17.06.2015r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30.07.2014r. pozwana A. I. zawarła z powodem (...) Sp. z o.o. w G. umowę pożyczki nr (...) (...). Powód udzielił pozwanej pożyczki w wysokości 1.503,60 zł. Pozwana zobowiązała się ponieść opłatę w wysokości 803,60 zł należną za udzielenie pożyczki i czynności związane z zawarciem niniejszej umowy. Prowizję należało zapłacić w dniu zawarcia umowy. Prowizja miała zostać zapłacona poprzez potrącenie z całkowitej kwoty pożyczki dokonane wraz z jej wypłatą przez powoda do pozwanej. Kwota do wypłaty, obliczona jako całkowita kwota pożyczki pomniejszona o prowizję wyniosła 700 zł (§ 2 ust. 1). Całkowity koszt pożyczki, na który złożyła się wyłącznie prowizja wyniósł 803,60 zł. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania pożyczki została ustalona na 399,99 % (§2 ust. 2). Umowa miała obowiązywać do dnia 28.07.2015r. Pozwana zobowiązała się zwrócić powodowi kwotę 1.503,60 zł w 12 miesięcznych równych ratach w wysokości 125,30 zł każda w terminach wskazanych w harmonogramie spłaty stanowiącym załącznik do niniejszej umowy. Data płatności pierwszej raty pożyczki została ustalona na dzień 30.08.2014r (§ 4 ust. 5). Wszelkie wpłaty dokonywane przez pozwaną tytułem spłaty zobowiązań miały być księgowane w następującej kolejności: koszty działań windykacyjnych, odsetki karne za opóźnienie, odsetki ustawowe, całkowitą kwotę pożyczki (§ 4 ust. 6). Zgodnie z § 6 ust. 1 umowy w razie zwłoki pozwanej z zapłatą dwóch pełnych rat pożyczki w terminach

i w harmonogramie spłaty, powód miał prawo wypowiedzieć umowę pożyczki z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia, po uprzednim bezskutecznym listowym wezwaniu pozwanej do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Po skutecznym upływie terminu wypowiedzenia, powód miał prawo dochodzić od pozwanej całości niespłaconych należności, wynikających z niniejszej umowy oraz domagać się od pozwanej zapłaty odsetek karnych za opóźnienie w zapłacie wszelkich kwot należnych powodowi, zgodnie z art. 481 § 1 k.c.(§ 6 ust.1) Powód miał prawo do naliczenia odsetek karnych za opóźnienie w zapłacie wszelkich kwot należnych powodowi po rozwiązaniu lub wygaśnięciu umowy (§ 6 ust. 2). Roczna stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego tj. stopa odsetek karnych za opóźnienie, jako stopa zmienna została ustalona na czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (§ 6 ust. 3).

Dowód:

-umowa pożyczki nr (...) (...) k.20-24

Pozwana nie wywiązała się z umowy, nie dokonując spłaty całości udzielonej jej pożyczki. W dniu 08.09.2014r. powód sporządził pismo kierowane do pozwanej, w którym to wezwał A. I. „ w terminie 7 dni od daty otrzymania pisma, zaległości (według stanu na dzień 08.09.2014r.) w wysokości 125,30 zł”. Kolejnym pismem z dnia 08.12.2014r. powód działając na podstawie § 6 ust. 1 w/w umowy pożyczki wypowiedział pozwanej przedmiotową umowę z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia. Jednocześnie powód wezwał pozwaną do niezwłocznej spłaty wymagalnego na dzień 08.12.2014r. zadłużenia w kwocie 371,20 zł w tym kosztów korespondencji 2 w kwocie 10 zł oraz kapitału w kwocie 361,20 zł. Poza tą kwotą pozwana została zobowiązana do terminowej spłaty bieżących rat pożyczki wymagalnych po dniu 08.12.2014r. Jednocześnie w dniu 08.12.2014r. powód wystosował do pozwanej przedsądowe wezwanie do zapłaty w nieprzekraczanym terminie 7 dni zadłużenia wymagalnego na dzień 08.12.2014r. w wysokości 371,20 zł.

Dowód:

-wezwanie do zapłaty z dnia 08.09.2014r. k.25

-wypowiedzenie umowy pożyczki z dnia 08.12.2014r.wraz z zpo k.26

-ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty k.28

Pozwana dokonała wpłaty na rzecz powoda kwoty 150 zł, która zaksięgowana została w następującej kolejności: kwota 140 zł na poczet kapitału, kwota 10 zł zaksięgowana została na poczet kosztów windykacyjnych.

Bezsporne

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie jedynie w części.

Ustalając stan faktyczny w sprawie Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, które w toku postępowania sądowego nie były kwestionowane przez żadną ze stron, a ich prawdziwość nie budziła wątpliwości.

Podstawą prawną rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie stanowi przepis art. 720 k.c., który stanowi, że przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

W ocenie Sądu umowę pożyczki zawartą przez strony postępowania uznać należało za ważną w odniesieniu do kwoty rzeczywiście pożyczonego kapitału tj. kwoty 700 zł, wraz z odsetkami umownymi z tytułu opóźnienia, których wysokość wynika jednoznacznie z § 6 pkt 3 umowy załączonej do pozwu.

Natomiast Sąd uznał, iż nie należy się stronie powodowej opłata za udzielenie pożyczki i czynności związane z zawarciem przedmiotowej umowy, o których mowa w § 2 ust 1 umowy, jak i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda odsetek karnych w kwocie 61,19 zł.

Zgodnie z treścią art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. § 2 w/w przepisu stanowi natomiast, że nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. Adresatem norm prawnych przewidujących bezwzględną nieważność czynności prawnej są w pierwszym rzędzie organy stosujące prawo (sądy oraz organy władzy publicznej), dlatego sąd obowiązany jest wziąć pod uwagę bezwzględną nieważność czynności prawnej z urzędu (vide uzas. wyr. SN z dnia 10.10.2002 r., sygn. V CK 370/02).

Obejście prawa to zachowanie podmiotu prawa, który natrafiając na prawny zakaz dokonuje innej, niezakazanej (formalnie) czynności prawnej, wywołującej skutki podobne do zachowania zakazanego (vide wyr. S.N. z dnia 9.8.2005 r., [sygn. III UK 89/05]).

Zdaniem Sądu wszelkie opłaty i prowizje pobierane przez pożyczkodawców powinny wyrównywać rzeczywiste koszty poniesione przez niego w związku z podjęciem danej czynności i nie powinny być rażąco wysokie dla konsumenta. Nie powinny być zatem formułowane w sposób ryczałtowy, bez odzwierciedlenia w kosztach ponoszonych przez pożyczkodawcę. Jako że w umowie pożyczki załączonej do pozwu nie wskazano sposobu kalkulowania wynagrodzenia (prowizji) należnego powodowi - żądanie pozwu w omawianym zakresie uznał Sąd za budzące wątpliwości i nieudowodnione. Sąd został pozbawiony możliwości weryfikacji żądania powodowej spółki w tym zakresie, albowiem powód nie przedstawił materiału dowodowego w postaci dokumentów wskazujących sposób naliczenia powyższej kwoty. Samo uzasadnienie pozwu zawiera jedynie lakoniczne stwierdzenie, że „Pożyczkodawca zobowiązany jest ponieść opłatę w wysokości 803,60 zł należną za udzielenie pożyczki i czynności związane z zawarciem niniejszej umowy” (k.20) nie wskazując poszczególnych składników w/w kwoty. Dodatkowo kwota ta przekracza kwotę pożyczki przez co zachodzi sprzeczność z postanowieniami przepisów art. 385 1 k.c. Przepis § 1 wyżej wskazanego artykułu stanowi, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Norma prawna zawarta w przepisie kolejnego paragrafu stanowi, że jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Z kolei przepis art. 385 1 § 3 k.c. stanowi, że nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Natomiast przepis kolejnego paragrafu stanowi, że ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje. Zgodnie z przepisem art. 385 2 k.c. oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny.

W ocenie Sądu zapis dotyczący „prowizji”, którego pobranie związane jest z udzieleniem pożyczki zmierza do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych. Zgodnie z przepisem art. 359 § 2 1 k.c., maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne)- w brzmieniu do dnia 31.12.2015r. Po zmianie, która weszła w życie z dniem 01.01.2016r. maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych (odsetki maksymalne) –(art. 359 § 2 1 zmieniony przez pkt 1 lit.a ustawy z dnia 9 października 2015r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy-Kodeks Cywilny oraz niektórych innych ustaw). Sąd nie stracił z pola widzenia faktu, iż strona powodowa naliczyła pozwanej odsetki maksymalne, które Sąd zasądził. Tym samym przedmiotowa

pro wizja stawałaby się ukrytą opłatą, bądź też ukrytymi, wyższymi niż maksymalne, odsetkami od sumy pożyczonego kapitału. Postanowienie takie, jako zmierzające do obejścia prawa byłoby nieważne na mocy przepisu art. 58 § 1 k.c.

Nadto w ocenie Sądu postanowienie w zakresie naliczenia „pro wizji” jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego. Zgodnie z art. 5 k.c. nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współzycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Powód nie wskazał także podstawy wyliczenia odsetek umownych karnych, w kwocie 61,19 zł, ograniczając się jedynie do wskazania wartości odsetek skapitalizowanych, ale nie wiadomo za jakie okresy te odsetki zostały skapitalizowane, ani od jakiej kwoty, ani też w jaki sposób były wyliczone. Materiał dowodowy zgromadzony w aktach nie pozwala ustalić ani początkowej daty obliczania odsetek karnych, dokładnej daty otrzymania przez pozwaną wypowiedzenia umowy kredytu, jak również sposobu wyliczenia skapitalizowanych odsetek i to zarówno co do terminów, jak i kwot.

Sąd nie zaprzecza, że stronie powodowej przysługują koszty związane z wezwaniem pozwanej do zapłaty w wysokości wskazanej w § 6 ust.5 . Powód wskazał w pozwie, że poniósł koszty w wysokości 20 zł z czego kwota 10 zł została naliczona w dniu 08.09.2014r., kwota 10 zł została zaś naliczona w dniu 08.12.2014r. Sąd uznał na podstawie przedłożonego materiału dowodowego, że powód poniósł jedynie koszty w kwocie 10 zł z tytułu wysłania wypowiedzenia umowy pożyczki w dniu 08.12.2014r. Co się tyczy wezwania do zapłaty z dnia 08.09.2014r. to wobec braku przedłożenia dowodu nadania pisma do pozwanej, twierdzenie w tym zakresie należało oddalić jako nieudowodnione.

Ustalając stan faktyczny, Sąd miał na względzie regulację przepisu art. 6 k.c., zgodnie z którą ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne (ciężar dowodu), a nadto przepisu art. 3 k.p.c., wedle którego strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Rzeczą Sądu nie jest zatem zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Wobec powyższego, Sąd zasądził od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 560 zł, która stanowi różnicę pomiędzy kwotą wypłaconą pozwanej przez powoda tj. kwotą 700 zł, a wpłaconą przez pozwaną kwotą 150 zł, z której to kwota 140 zł została zaliczona na poczet w/w kapitału. Natomiast pozostała kwota 10 zł została zaliczona przez powoda na poczet rzeczywiście poniesionych opłat z tytułu działań windykacyjnych tj. wysłania do pozwanej pisma w dniu 08.12.2014r.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c., przyjmując za datę początkową ich biegu, następnym dniem liczony od dnia wniesienia pozwu tj. od dnia 18.06.2015r. Dodatkowo Sąd uwzględnił w tym względzie wspomnianą wyżej zmianę treści art. 359 § 21 obowiązującą od dnia 01.01.2016r.

W pozostałej części Sąd powództwo oddalił (pkt II wyroku).

Orzeczenie o kosztach procesu znalazło uzasadnienie w treści art. 100 zd. pierwsze k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Storna powodowa poniosła koszty sądowe z tytułu wniesienia pozwu do sądu w kwocie 30 zł. Pozwana nie poniosła żadnych kosztów sądowych.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 11 września 2013r. (III CZ 37/13) wskazał, że o zastosowaniu zasady wzajemnego zniesienia kosztów procesu decyduje kryterium słusznościowego rozłożenia obowiązku ponoszenia tych

kosztów, nie jest natomiast bezwzględnie wymagane dokładne wyliczenie stosunku wygranej do przegranej. W takim wypadku sąd powinien wskazać na te względy, ponieważ słuszność leży u podłoża każdego rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu, zaś sam charakter sprawy nie może przesądzać o zastosowaniu pierwszej z reguł wskazanych w art. 100 k.p.c. W identycznym tonie Sąd Najwyższy wypowiedział się również w postanowieniu z dnia 9 maja 2012r. (V CZ 7/12) oraz z dnia 14 maja 2012r. (II PZ 11/12). Nie można pominąć, że zastosowanie zasady kompensaty kosztów nie może przerzucać na drugą stronę procesu ryzyka związanego z błędną oceną przez powoda wysokości przysługującego mu roszczenia. Uwzględniając powyższe, należało uznać, że w niniejszym przypadku, wzajemne zniesienie kosztów postępowania było uzasadnione zarówno wynikiem sprawy, a także postawą stron.

Niniejsza sprawa podlegała rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym.

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować w rep. C
2. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda
3. Za 21 dni lub z apelacją.